

Nicolai Wammens ordførertale til 3. behandling af finanslov

Taler

Nicolai Wammen
Medlem af Folketinget for
Socialdemokratiet

Dato

12. december 2003

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

1 Julen er glædernes tid, og børnenes fest siger man. Der er da heldigvis også en masse at glæde sig over, når julefreden sænker sig over landet. Men det er svært at komme udenom, at det så absolut ikke er alt, der er lige muntert!

5 Dette gælder desværre i særlig grad regeringens og Dansk Folkepartis økonomiske politik, og deres netop indgåede finanslovsaftale.

Arbejdsløshedstallene stiger måned for måned, pengene fosser ud af statskassen, og regeringen og Dansk Folkeparti har opgivet at betale af på gælden.

10

Samtidig ser vi, hvordan Danmarks samlede produktion er faldet et halvt år i træk – vi befinder os i recession.

Hjulene er gået i stå, og fremtiden er sat på pauseknap.

15

Konklusionen er desværre klar. Vi har at gøre med et VKO-flertal, der ganske enkelt har mistet grebet om dansk økonomi, og det kan nok så mange forsøg på skønmaleri fra finansministerens side ikke skjule.

20 De barske realiteter taler deres tydelige sprog.

I næste uge skal vi endeligt behandle næste års finanslov. En finanslov, som på ingen måde bidrager til at afhjælpe den negative udvikling – snarere tværtimod.

- 25
- Den finanslov, som vi skal stemme om, koster arbejdspladser.
 - Den er uambitiøs.
 - Og måske værst af alt forsømmer den fuldstændigt at tage hånd om nutidens problemer og fremtidens udfordringer.

30

Man kunne derfor godt fristes til at sige en masse om den samlede finanslov for 2004 – Men det meste af det vil jeg nu gemme til på torsdag.

I dag skal vi koncentrere os om ændringsforslagene.

35

Regeringens ændringsforslag er jo som bekendt et resultat af de drøftelser, der har været omkring finansloven.

40

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi gerne så, at møderne havde ført til nogle stærke aftaler imellem Socialdemokratiet og regeringen. Det gælder bl.a. i forhold til trafik, politi og kriminalforsorg – men også på en lang række andre punkter.

45

Vi var i arbejdstøjet – men finansministeren ønskede ikke at forligene skulle laves med Socialdemokratiet.

Det beklager vi.

50

Men lad mig samtidig slå fast. Vi er hverken sure eller fornærmede – slet ikke.

Jeg skal dog ikke lægge skjul på, at vi synes, at det er brandærgeligt, fordi vi sammen kunne have lavet nogle forlig, som kunne have samlet – fremfor at splitte.

55

Sammen kunne vi have bragt Danmark på rette kurs.

- Vi kunne have skaffet 15.000 flere arbejdspladser her og nu – og på længere sigt mange flere.

- Foretaget de helt nødvendige investeringer i fremtiden – investeringer i vores børn, uddannelse og forskning.

60

- Arbejdet for et Danmark med færre miljøproblemer, og en rig og mangfoldig natur med adgang for alle.

- Sikret en fair og holdbar håndsrækning til landets svagest stillede pensionister.

- Givet mange mennesker mere livskvalitet ved at styrke den forebyggende indsats på sundhedsområdet,

65

- Skabt mere tryghed og sikkerhed i hverdagen gennem bedre arbejdsvilkår til politiet, stærkere forebyggelse og en bedre og mere velfungerende kriminalforsorg.

70 Vi kunne sammen have taget vare på nutiden – alt imens vi investerede i
fremtiden. Og meget vigtigt – vi kunne have finansieret tiltagene – “krone-For-
krone”. For regningen skal jo naturligvis betales – og derfor fremlagde
Socialdemokratiet også fornuftige og saglige finansieringsforslag.

75 Alt dette kunne vi have gjort, hvis finansministeren havde været interesseret.

Men det var han ikke. Kortene var på forhånd pakket med fru Pia Kjærsgaard.

For os er der ingen tvivl om, at Finansministeren satte snævre partitaktiske
80 hensyn over brede forlig til gavn for landet.

Vi har nemlig oplevet en finansminister, som valgte at lægge lige præcis den
finansiering frem, som han på forhånd vidste var uspiselig for
Socialdemokratiet.

85

Vi har oplevet en Finansminister, som flere gange har præsenteret os for
færdigstrikkede forslag, hvor der ikke kunne rykkes et komma – Det kan vel
næppe kvalificere til betegnelsen forhandling!

90 Socialdemokratiet vil naturligvis gerne have indflydelse. Men vel at mærke ikke
for enhver pris – og den pris, som vi blev præsenteret for ved dette års
finanslovsforhandlinger var for høj.

Det gælder ikke mindst forslagene om massive besparelser på dagpengene og
95 børnefamilierne.

Netop dagpengene kom til at spille en hovedrolle ved forhandlingerne i
Finansministeriet.

100 For det så i sandhed trist ud for dagpengemodtagerne, da regeringens kom med
sit forslag til finanslov.

Mange mennesker, som hver dag passer deres arbejde, men som i disse svære
tider med stigende arbejdsløshed ganske enkelt ikke kan få et fuldtidsjob, kunne
105 se regeringens ledende ministre tone frem på tv-skærmene og tale om, at nu
skulle de supplerende dagpenge have et ordentlig hug, at dem med de mindste

indkomster fik for meget.

110 Og snart bredte utrygheden sig. For ingen kunne få af vide præcist, hvor regeringen havde tænkt sig at spare.

Tusinder og atter tusinder af mennesker måtte vente i det uvisse på, at finansministeren og fru Pia Kjærsgaard bag lukkede døre traf en beslutning om
115 deres fremtid.

Da tiden kom til finanslovsforhandlingerne, blev sløret endeligt løftet og endnu en ny gruppe af dagpengemodtagere – de såkaldt højtlønnede – fik af vide, at nu skulle det også være slut med sikkerhedsnettet under deres økonomi.

120 Finansministeren og fru Pia Kjærsgaard fortalte storsmilende om besparelserne på dagpengene.

De danske familier fik at vide, at beslutningen var truffet. At den var fornuftig.
125 Og at man i øvrigt ikke ville høre mere brok. Finansfar havde talt – og nu havde danskerne bare at rette ind.

Imens strømmede det ind med advarsler og protester. Både arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer og ikke mindst ganske almindelige hårdtarbejdende
130 mennesker stod fuldstændig uforstående overfor, hvorfor det økonomiske sikkerhedsnet skulle trækkes væk under 100.000er af danske familier.

De første døgn var svaret fuldstændig koldt og afvisende. Regeringen og fru Pia Kjærsgaard viste nok, hvad man havde besluttet. VKO-flertallet alene vide.

135 Men så tog stormen til og piben fik en anden lyd.

Nu mente regeringen pludselig ikke, at der skulle skæres på dagpengene alligevel.

140 Men der er desværre ingen grund til at være rolig. For hele forløbet viser, at statsministerens løfter om ikke at røre dagpengene blot var valgflask.

Regeringen har vist, at den er villig til at underminere det danske dagpengesystem.

145

Klarest blev det udtrykt af Det Konservative Folkepartis finanspolitiske ordfører hr. Lars Barfoed, der efter regeringens kovending befriende ærligt og for rullende tv-kameraer slog fast, at det ikke ville bekymre de konservative det
150 fjerneste at fremlægge et konkret spareforslag på dagpengene i forbindelse med den næste finanslov.

For den udtalelse blev hr. Lars Barfoed af Venstre stemplet som politisk
tonedøv.

155

Men virkeligheden er vel nærmere, at hr. Lars Barfoed, som den lille dreng i H.C. Andersen eventyret "Kejserens nye klæder", var kommet til at sige sandheden.

160 At Statsministerens flotte løfter ikke holder – at regeringen bare venter på en ny chance for at lave voldsomme indgreb i dagpengene.

Den ærlighed skal hr. Lars Barfoed ikke have utak for – men det må samtidig bekymre de rigtig mange mennesker, som ikke mindst i en tid med stigende
165 arbejdsløshed har brug for et velfungerende dag pengesystem.

For siden vi fik ny statsminister, er der jo hver dag 50 mennesker, der har mistet deres arbejde.

170 Regeringen havde ellers lovet, at der skulle skaffes 85.000 flere arbejdspladser inden 2010 – indtil nu er der i stedet tabt 50.000.

Flere økonomer har peget på, at yderligere op til 8.000 mennesker vil miste deres arbejde som direkte resultat af regeringens og DF's aftale om finansloven 2004.

175

Socialdemokratiet vil ikke være med til at nedlægge arbejdspladser – vi vil skabe dem.

Vi har derfor stillet ændringsforslag om at afvise de besparelser på
180 hjemmeservice og byfornyelse, som skal finansiere regeringens delaftaler.

Socialdemokratiet er dybt forundret over, at regeringen ønsker at spare på hjemmeserviceordningen.

- En ordning der har skabt arbejde for mange ledige og har skaffet mange flygtninge- og indvandrere ind på arbejdsmarkedet.
- En ordning som effektivt har begrænset omfanget af sort arbejde – Og det der måske kan undre allermest:

190 - En ordning som Statsministeren inden valget lovede vælgerne ikke at ændre ved.

Et løfte han uden betænkeligheder løb fra, da regeringens ufinansierede skattelettelser havde tømt kassen.

195

Socialdemokratiet vil en anden vej.

Vi vil samtidig holde fast i byfornyelse og kvarterløft fremfor at skære ned.

200 Der massive opgaver at løfte – Mange mennesker bor stadig under dårlige forhold uden de mest elementære fornødenheder som for eksempel toilet og bad. Og for mange familier bor fortsat i områder præget af nedslidning, sociale problemer og kriminalitet.

205 Hvorfor ikke benytte den gode arbejdskraft, som bare venter på at komme i gang, til at få løst disse problemer – fremfor i stedet at skabe endnu flere ledige hænder?

Det er bydende nødvendigt, at vi investerer i fremtiden.

210

Dette indebærer blandt andet en investering i vores børn. Det er dem, der skal løfte vores velfærdssamfund fremtiden.

Statsministeren siger, at der skal fødes flere børn og det lyder jo dejligt.

215

Det er svært at være uenig i, at børn er en gave både til den enkelte og bestemt også til samfundet.

220 Men det grænser jo til det næsten komiske, når statsministeren forsøger at lancere sig selv som den store beskytter af børnefamilierne. Virkeligheden har nemlig vist det stik modsatte.

For at skaffe penge til sine aftaler med Dansk Folkeparti, har han valgt at sende

225 regningen direkte videre til de danske børnefamilier. Over de kommende år vil VKO-flertallet lænse børnefamilierne for op mod 1.5 milliarder kroner og her siger Socialdemokratiet klart fra. Socialdemokratiet vil ikke være med til skære i flerbørnsydelsen.

230 – Det giver ganske enkelt ikke mening, når regeringen siger, at der skal fødes flere børn og et og samme åndedrag siger til forældrene: Jo flere børn I får desto færre penge får I! – Her er “noget for noget” pludselig en by i Rusland – og hvem ved – det kan måske forklare regeringens og Dansk Folkepartis pludselige interesse for Gulag-forskning.

235 Socialdemokraterne vil heller ikke være med til at foretage en lavere regulering af børnechecken. Det går hårdt udover børnefamilierne, og så er det oven i købet et klart og tydeligt brud med tidligere indgåede aftaler.

240 Socialdemokratiet vil i stedet give børnefamilierne bedre vilkår ved blandt andet at lægge et loft over priserne på daginstitutionsbetalingen på 1000 kr. om måneden. Sikre at vores børn får noget ordentligt at spise i daginstitutionerne og på skolerne. Og sikre flere lærere, bedre IT og nyere bøger i folkeskolerne.

245 Det er ikke kun vores børns skolegang, vi skal tage hånd om – heldigvis lærer vi hele livet, og det skulle vi gerne blive ved med.

Danmark er et videnssamfund, og en helt afgørende forudsætning for Danmarks fremtid er derfor en investering i uddannelse, oplysning og forskning.

250 Desværre bærer regeringens finanslovsaftale med Dansk Folkeparti ikke præg af udsyn, fremsyn og plads til forskellighed.

255 Et af de helt uforståelige forslag, som regeringen har lagt frem i dag, er at fjerne støtten til Kaospilotuddannelsen.

260 I Socialdemokratiet forstår vi ganske enkelt ikke, hvorfor man som "en tyv om natten" ville give dødsstødet til en uddannelse med så stor succes. Ni ud af ti kaospiloter får arbejde umiddelbart efter uddannelse. Hver fjerde starter egen virksomhed.

Umiddelbart burde dette være sød musik for ørerne for en regering, der taler om

265 innovation og iværksætteri. Her er nogle unge, der vil selv og kan selv – og er i stand til at skabe nye muligheder. Men også her blev det Dansk Folkepartis fordomme – fremfor Danmarks fremtid, der afgjorde sagen bag Finansministeriets lukkede døre.

270 Det samme gjorde sig gældende i forhold til U-landssekretariatet, der helt usagligt fik kniven af finansministeren. Her bliver verdens fattigste endnu engang taberne, når regeringen og Dansk Folkeparti sætter dagsordenen.

275 Også portostøtten til foreninger og organisationer blev sparet væk. Her rammer man helt ind i livsnerven på demokratiet, nemlig muligheden for forskellighed, oplysning og debat. Taberne bliver endnu engang ganske almindelige mennesker, og det danske folkestyre.

Det skal vi stærkt beklage.

280 Socialdemokratiet vil under ingen omstændigheder være med på regeringens galej!

Vi har langt større ambitioner med hensyn til investeringer i vores fælles fremtid.

285

Vi vil bygge op – ikke bryde ned.

Derfor vil vi fordelt over forskellige ændringsforslag afsætte 2 mia. kr. mere end regeringen til investeringer i uddannelse og forskning.

290

På forskningsområdet er en satsning yderst tiltrængt. Og jeg må understrege, at for Socialdemokratiet er en satsning ikke det samme som en fastfrysning af midlerne.

295 For Socialdemokratiet er det en af de vigtigste udfordringer at sikre, at danske uddannelser bliver blandt de bedste i verden.

Vi stiller derfor forslag om at styrke erhvervsuddannelserne, der kæmper med et alt for stort frafald og har brug for en kvalitetsforbedring, som regeringen ikke ønsker at finansiere. Vi kan derfor heller ikke støtte den netop indgåede aftale om erhvervsuddannelserne.

300

305 Også i forhold til efteruddannelse og ikke mindst uddannelsesmuligheder for
arbejdsløse er der brug for at styrke indsatsen fremfor at svække den, som
regeringen lægger op til.

310 Vi vil stiller samtidig forslag om at fjerne den brugerbetaling, som regeringen
har indført på en lang række uddannelser.

For Socialdemokratiet er det nemlig en klar målsætning, at uddannelse skal være
for alle og ikke for de få!

315 Der er lagt mange ændringsforslag frem her i dag – både fra regeringen og fra
oppositionen, og det er langt fra dem alle, jeg er kommet rundt om. Der er dog
en ting, der er kendetegnende for de ændringsforslag, som Socialdemokratiet
har stillet, og de stemmer,
som vi kommer til at afgive senere i dag.

320 De afspejler alle, at vi vil en helt anden vej end regeringen. Vi vil bekæmpe
arbejdsløsheden – ikke lade stå til.

Vi vil investere i fremtiden – ikke gå i ståDanmark skal i gang igen ...

325

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

330

Tags

Folketingstale, Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/nicolai-wammens-ordfoerertale-til-3-behandling-af-finanslov-2004>

335

340